

(สำเนา)

ที่ ๑๓๔๔๔/๒๕๕๔

กระทรวงมหาดไทย

๒ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง การขออนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค และ ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลไ้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิในที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน รวม ๓๓ หน้า

ด้วยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติไ้วางหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลไ้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๔๕, ๔๗ และ ๔๘ เสร็จแล้ว จึงขอส่งสำเนาหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นหลักในการสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติต่อไป

หากมีกรณีการขออนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิในที่ดิน เฉพาะการสอบสวนขอเท็จจริงและพยานหลักฐานนั้น กระทรวงมหาดไทยไ้พิจารณาเห็นว่า นอกจากจะต้องสอบสวนตามระเบียบที่มีอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่จำต้องระลึกถึงหลักกฎหมายและหลักเกณฑ์ ๓ กังกล่าว ทั้งนี้ แล้วแต่ผู้ขอจะขออนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์อะไร และเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว เป็นต้น

เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อยและรวดเร็ว จึงขอชี้แจงแนะนำประเด็นสำคัญที่ควรสอบสวนดังต่อไปนี้ -

- ๑. ผู้ขอมีที่ดินอยู่แล้วหรือไม่ ถ้ามีก็แปลง เนื้อที่เท่าไร ใช้ทำประโยชน์อะไรบ้าง (เฉพาะที่ดินในประเภทเดียวกับที่ขออนุญาตของสอบสวนโดยละเอียด)
- ๒. ผู้ขอมีความประสงค์จะขออนุญาตใช้ทำประโยชน์อะไร เนื้อที่เท่าไร เป็นที่ดินชนิดใด อยู่ที่ไหน มีหลักฐานอย่างไร มีสภาพอย่างไร ขณะนี้เจ้าของใช้ทำประโยชน์อะไร

๓. ใครจะเป็นผู้ดำเนินการทำประโยชน์ตามที่ขออนุญาต จะดำเนินการด้วยวิธีใด มีโครงการ แผนผัง หรือรายละเอียดประการใดบ้าง ตลอดจนความรับผิดชอบของผู้ที่จะดำเนินการนั้น ๆ ด้วย

๔. ผู้ขอมีเงินทุนเท่าใด มีหลักทรัพย์ เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ในการดำเนินการทำประโยชน์มากน้อยเพียงใด เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์เหล่านั้นมีกำลังความสามารถทำประโยชน์อย่างไรบ้าง มากน้อยเพียงใด

๕. ผู้ขอมีจำนวนคนและสัตว์อะไร เท่าไร มีความสามารถทำประโยชน์อย่างไรบ้าง มากน้อยเพียงใด แต่ละบุคคลมีสัญชาติอะไร รวมทั้งเพศและอายุด้วย

/ บ. ผู้ขอ

๖. ผู้ขอมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างไรจึงต้องขออนุญาตมีที่ดินเกินกว่าเกณฑ์สิทธิในที่ดินตามกฎหมาย (ให้ชี้แจงโดยละเอียด)
๗. ผู้ขอรับรองว่าจะทำประโยชน์ตามที่ขออนุญาตให้เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาเท่าใด เมื่อเลิกกิจการแล้ว ผู้ขอจะปฏิบัติอย่างไรเกี่ยวกับที่ดิน และกิจการเหล่านั้น
๘. ผู้ขอจะให้ช้อกกำหนดเงื่อนไขในการขออนุญาตไว้ประการใดบ้างหรือไม่
๙. ให้ผู้ขอรับรองไว้ด้วยว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนดให้ทุกประการ
๑๐. ขอเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่น ๆ ตามที่เจ้าหน้าที่และจังหวัดจะเห็นเป็นการสมควร เป็นกรณี ๆ ไป

อนึ่ง หากมีกรณีคนต่างด้าวขออนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมเกินกว่าเกณฑ์สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๘๗ (๓) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจะต้องเสนอขออนุญาต ต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๗ วรรค ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ก็ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นโดยนัยเดียวกัน โดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาตินี้ด้วย/.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) อรรถวิภาคไพศาลย์
(หลวงอรรถวิภาคไพศาลย์)
รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย.

กรมที่ดิน.

เป็นสำเนาอันถูกต้อง.

(นายไสว ทูละรัต)

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากองควบคุมสิทธิในที่ดิน ลงชื่อแทน
อธิบดีกรมที่ดิน.

เชื้อชาย คัด
แทน.

**หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลได้มาซึ่งที่ดิน
เกินกำหนดสิทธิในที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน**

ด้วยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่า การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเกินกว่าที่อนุญาตไว้ในประมวลกฎหมายที่ดินตามบัญชี มาตรา ๕๕, ๕๖ และ ๕๘ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจะเป็นผู้พิจารณาสั่งอนุญาต ในการพิจารณาสั่งดังกล่าวก็จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ไว้สำหรับประกอบพิจารณาอย่างสมควร

อนึ่ง ตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่ดี ตามประเพณีความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองทั่วไปก็ ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า บุคคลย่อมทำประโยชน์ในที่ดินของตนให้ได้ผลดีเพียงจำนวนหนึ่ง นอกเหนือจากเท่านั้น การพิจารณาอนุญาตตามบัญชีดังกล่าวจึงจำเป็นต้องพิจารณาดังความสามารถของบุคคล แรงงาน ทุนทรัพย์ เครื่องจักร ฯลฯ ประกอบกันไปด้วย

ฉะนั้น คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ จึงได้วางหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลได้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยกำหนดอัตราเป็นหน่วยไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม

ก. สำหรับบุคคลธรรมดา

(๑) นาข้าว

๑) คิดตามอัตราแรงงานของคนและสัตว์

๑. นาหว่าน ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่	ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่
๒. นาดำ ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่	ทำได้ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒) คิดตามกำลังของเครื่องจักรโดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ไถนาได้ ๑ แรงม้า มีความสามารถทำนาได้ คือ

๑. นวหว่าน	ไม่เกิน ๑๐ ไร่
๒. นาดำ	ไม่เกิน ๕ ไร่

(๒) นาเกลือ

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๑) ไร่พืช

๑) ศึกษามอัคราแรงงานของคนและสัตว์

๑. ไร่พืชทั่วไป ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่ ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. ไร่พืชในกลุ่มแบบยกทรง ใช้คน ๑ คน ทำได้ไม่เกิน ๕ ไร่

๒) ศึกษากำลังเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ใช้ใด ครวค
พรวนได้ ๑ แรงม้า มีความสามารถทำไร่พืชได้ คือ

๑. ไร่พืชทั่วไป ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒. ไร่พืชในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๕ ไร่

(๔) สวนผลไม้หรือพืชยืนต้น

๑) ศึกษามอัคราแรงงานของคน ๑ คน

๑. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นทั่วไป ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒) ศึกษากำลังของเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ใช้ใด ครวค
พรวนได้ ๑ แรงม้า มีความสามารถทำสวนผลไม้หรือพืชยืนต้นได้ คือ

๑. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นทั่วไป ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๑๐ ไร่

(๕) สวนยาง

๑) ที่ดินซึ่งเห็นสวนยางอยู่แล้ว

ต้องใช้คน ๒ คน สำหรับกรีดยาง ๑ คน สำหรับบำรุงรักษา ๑ คน
ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

ถ้าใช้เครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับพรวนดิน เพื่อย่างรักษาสวนยาง
๑ แรงม้า มีความสามารถทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒) ที่ดินซึ่งยังไม่เคยเห็นสวนยาง (ขะยกเบิกใหม่)

๑. ศึกษามอัคราแรงงานของคน ๑ คน ทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. ศึกษากำลังเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับยก
เบิกป่า ๑ แรงม้ามีความสามารถทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๖) นาเลี้ยงกุ้งและปลาชายทะเล

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๑) บ่อปลาน้ำจืด

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๑๐ ไร่

(๒) ที่เลี้ยงสัตว์

๑) จำนวนเนื้อที่ดินซึ่งจะใช้ในการเลี้ยงสัตว์

โค กระบือ ม้า	หัวละไม่เกิน	๕ ไร่
สุกร	หัวละไม่เกิน	๕๐ ตารางวา
เข็ก ไก่	หัวละไม่เกิน	๕ ตารางวา
ห่าน	หัวละไม่เกิน	๒๕ ตารางวา
ไก่จิ้ง	หัวละไม่เกิน	๑๐ ตารางวา
แพะ แกะ	หัวละไม่เกิน	๑๐๐ ตารางวา

๒) จำนวนทนทรพชซึ่งจะใช้ในการเลี้ยงสัตว์ (ตั้งแต่สัตว์ขี้เส็ก ๆ จนใช้งานได้หรือจำหน่ายได้แล้วแต่กรณี)

โค กระบือ ม้า	หัวละไม่ต่ำกว่า	๕๐๐ บาท
สุกร	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐๐ บาท
เข็ก ไก่	หัวละไม่ต่ำกว่า	๑๐ บาท
ห่าน	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐ บาท
ไก่จิ้ง	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐ บาท
แพะ แกะ	หัวละไม่ต่ำกว่า	๑๐๐ บาท

๓) ให้ลดอายุสัตว์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เช่นเกณฑ์ในการคำนวณจำนวนเนื้อที่หรือขนาดที่จะใช้งานโคหรือจำหน่ายได้แล้วแต่กรณี คือ

โค กระบือ ม้า	อายุ ๒๕ ปี	สุกร	อายุ ๖ เดือน
เข็ก ไก่	อายุ ๖ เดือน	ห่าน	อายุ ๖ เดือน
ไก่จิ้ง	อายุ ๗ เดือน	แพะ แกะ	อายุ ๑๓ เดือน

ข. สำหรับนิติบุคคล

กรณีนิติบุคคลขออนุญาตให้โคมาซึ่งที่ดินเกินกว่าสิทธิ์นั้น คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจะได้พิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยถือหลักเรื่อง ทน โครงการ งบประมาณ กำลังแรงงานของสัตว์หรือเครื่องจักร ระยะเวลาที่จะดำเนินงาน รวมทั้งขี้ขี้ ความสามารถ เหตุผล ความจำเป็น และอื่น ๆ ประกอบกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๕, ๔๗ และ ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยพิจารณาเทียบเคียงตามโครงการตัวอย่างแนบท้ายหลักเกณฑ์นี้ ก็จะต้องพิจารณาหลักฐานการก่อตั้งนิติบุคคลนั้น ๆ ว่าที่ใดจะขยับยื่นไหน เมื่อไร สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ใด มีทุนที่จดทะเบียนเท่าใด เรียกทุนไว้แล้วเท่าใด มีคนต่างก้าวและทุนของคนต่างก้าวรวมอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามีมีเท่าใด มีลักษณะเป็นนิติบุคคลต่างก้าว หรือเสมือนคนต่างก้าวตามมาตรา ๘๖ และ ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ มีข้อห้ามตามกฎหมายประการใดหรือไม่ และจะต้องพิจารณาดังสิทธิ์และหน้าที่ตามในมาตรา ๖๕ และ ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบด้วย

อนึ่ง ผู้ขอจะต้องเสนอโครงการพร้อมทั้งแผนผังหรือรูปแผนที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ เป็นต้นว่า ทน แรงงาน คน สัตว์ และเครื่องจักร วิธีกาเนินการ จำนวนเนื้อที่ที่ดินซึ่งต้องการ เหตุผลและความจำเป็น และอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าผู้ขอมีความสามารถ และมีจริยธรรมที่จะทำที่ดินให้เป็นประโยชน์ และต้องให้คำรับรองว่าผู้ขอจะเป็นผู้อำนวยการ ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองตาม ระเบียบมาตรา ๕๗ - ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินด้วย

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ บอคมทรวงไว้ซึ่งอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจ พิจารณาอนุญาตเป็นราย ๆ ไป และอาจพิจารณาอนุญาตเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ ดังกล่าวนี้ได้ในเมื่อเห็นเป็นการสมควร และบอคมอำนาจตามมาตรา ๕๗ - ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในอันที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ขอจำต้องปฏิบัติตามได้ เป็นต้นว่า

- ๑. ผู้ขอต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ใดเสนอไว้
- ๒. ผู้ขอต้องจัดทำที่ดินให้เป็นไปตามความประสงค์ที่ขออนุญาต ภายในเวลาที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนด
- ๓. ผู้ขอจะเปลี่ยนผู้อำนวยการทำประโยชน์ในที่ดินไม่ได้ นอกจากจะได้รับความอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
- ๔. การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงการที่ได้เสนอไว้ในสาระสำคัญของขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
- ๕. เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจะเห็นเป็นการสมควร

๒. การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ จะได้พิจารณาเหตุผลตามรายละเอียดในโครงการที่ผู้ขอ อนุญาตเสนอมาเป็นราย ๆ ไป เกี่ยวกับประเภทและความเหมาะสมของกิจการอุตสาหกรรมที่จะทำ แรงงาน ทนทรัพย์ เครื่องมือ เครื่องจักร และความสามารถ ตลอดจนวิธีการที่จะก่อให้เกิด ผลสำเร็จตามโครงการ และเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเพียงใดหรือไม่ รวมทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๙๕

จอมพล **ป. พิบูลสงคราม**

(ป. พิบูลสงคราม)

ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

โครงการตัวอย่าง

การขออนุญาตให้โตมาซึ่งที่เกินกว่าสิทธิ์ เพื่อประกอบ

เกษตรกรรมสำหรับนิติบุคคล

(๑) นาข้าว (ไม่เกิน ๓,๐๐๐ ไร่)

ในกรณีที่ดินบุคคลขออนุญาตให้โตมาซึ่งที่เกินกว่าสิทธิ์เป็นจำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำนาข้าว ผู้ขอควรจะมีเครื่องมือ เครื่องจักรกล แรงงาน เงินค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้—

ก. ทุนนอนเบนค่าชอกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าบุกเบิกที่ดิน อาคารเรือนโรง ยุ้งฉาง และเครื่องจักรกล เครื่องมือต่าง ๆ

เฉพาะเครื่องมือเครื่องจักรกล ควรต้องมี

๑. แตรรถเคอร์ขนาดไม่ต่ำกว่า ๕๐ แรงม้า ๒ คัน เครื่องไถงานคัน ๑๐ งานขึ้นไป ๒ ชุด ทั้งสองประการนี้ต้องมีพร้อมด้วยเครื่องอุปกรณ์ เครื่องอะไหล่ สามารถแก้ไขสลับเปลี่ยนส่วนชำรุดได้ทันที
๒. เครื่องสูบน้ำขนาด ๕ นิ้วฟุตขึ้นไป ๒ เครื่อง ผักด้วยกำลังรถแตรรถเคอร์
๓. เครื่องขุดร่องและยกคันนา (เฉพาะในพื้นที่และโครงการที่ขังว่าจะยกเบิก ปรับปรุงพื้นที่ใหม่ หากใช้พื้นที่ที่เป็นนาอยู่แล้ว ก็ไม่ต้องมีเครื่องนี้)
๔. เครื่องนวดข้าวขนาดชั่วโมงละไม่ต่ำกว่า ๑ เกวียน ๒ เครื่อง ผักด้วย กำลังรถแตรรถเคอร์
๕. เครื่องพ่นยากำจัดศัตรูข้าว ต้องมีไว้ทั้งชนิดพ่นยาน้ำและยาผง อย่าง น้อยชนิดละ ๑ เครื่อง

ข. เงินทุนใช้จ่ายหมุนเวียน

อัตราคำนวณอย่างต่ำไร่ละ ๑๐๐ บาท เป็นค่าพันธุ์ข้าว ปุ๋ย ยากำจัดแมลง ค่า แรงงานชั่วคราว ใช้จ่ายเช็คเคล็ด

ค. แรงงานบุคคลจะต้องมี

๑. แรงงานประจำตลอดปี

คนขับรถแตรรถเคอร์

๔ คน

ช่างเครื่อง

๒ คน

คนงาน

๒๐ คน

๒. แรงงานชั่วคราว

จ้างทำการหว่านในฤดูหว่าน	๑๕๐ คน
จ้างทำการเกี่ยวในฤดูเกี่ยวเกี่ยว	๑๐๐ คน

ง. รายจ่ายและรายได้

(ก) รายจ่าย

๑. ค่าเครื่องจักรกลและเครื่องมือทุกอย่างคิดหักเป็นค่าจ้างตามจำนวนงานและวันทำการเป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท
  ๒. ค่าแรงงานประจำ ๑๒๐,๐๐๐ บาท
  ๓. ค่าใช้จ่ายนอกนี้ รวมอยู่ในต้นทุนเวียน ไร่ละ ๑๐๐ บาท ๓๐๐,๐๐๐ บาท
  ๔. ค่าเสื่อมค่าของอาคาร โรงเรือน ฯลฯ ๓๐,๐๐๐ บาท
- รวมจ่าย ๗๐๐,๐๐๐ บาท

(ข) รายได้

๑. เหลือไร่ข้าวเปลือกไร่ละ ๓๕ ถึง ๓,๐๐๐ ไร่ ไร่ข้าวประมาณ ๑,๐๕๐ เกวียน ราคาเกวียนละปานกลาง ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๗๓๕,๐๐๐ บาท
๒. ไร่คารยจ้างไถนาผู้อื่นใกล้เคียง (ไถตะแปร) ไร่ละ ๓๐ บาท ไร่รับจ้างได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
๓. ยังจะมีผลพลอยได้จากงานอื่น ๆ ในท้องถิ่นอีกบ้าง เช่น การเลี้ยงปลาในนา การปลูกพืชหมุนเวียน การเลี้ยง เป็ด ไก่ ในทุ่งนา

(๒) นาเกลือ (ไม่เกิน ๔,๐๐๐ ไร่)

ก. โครงการทำนาเกลือของวิสาหกิจชุมชนสมุทรฉัตร

๑. สถานที่ นาเกลือทำอยู่นั้น อยู่ในตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
๒. เนื้อ เป็นนาเกลือ ๔๖ แปลง รวม ๕๒ แอว แปลงหนึ่งเฉลี่ย ๗๐ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๓,๒๐๐ ไร่
๓. การปรับปรุงที่ดิน เป็นนาเกลือของญาติผู้ใหญ่ของผู้ถือหุ้นบริษัทในปัจจุบัน เริ่มทำมาแต่ปี ๒๔๖๓ โดยขุดคลองจากทะเลยาว ๑๑๕ เส้น และได้ขยายนาเกลือมาตามลำน้ำ เป็นการทำนาแบบพื้นเมือง บริษัทไม่มีเรือขนส่ง มีเครื่องขนทรายกับน้ำขนาดเล็กตามธรรมดา

๔. ปริมาณเกลือที่ผลิตได้ ประมาณ ๑๐,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ เกวียนต่อหนึ่งปี

๕. ต้นทุนในการดำเนินงาน

ก. ทุนในการสร้างนาเกลือครั้งแรกจนทำเกลือได้ แปลงละ ๒๐,๐๐๐
๓๐,๐๐๐ บาท ตกเป็นเงิน ๕๒๐,๐๐๐-๑,๓๘๐,๐๐๐ บาท

ข. ทุนที่รอกทะเลเยียน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ค. ทุนหมุนเวียนดำเนินการขุดหนึ่งปีประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๖. ข้อสังเกต

ทางบริษัท ฯ ชี้แจงว่าการทำนาเกลือแทบไม่มีกำไร แต่ที่ทรงช่วยอยู่
ได้ก็เพราะทำการค้าเองด้วย และให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วยว่าที่คนที่จะขุดเปิดทำนาเกลือ
ใหม่ก็มีน้อย และที่ชายทะเลรัฐยาลก็สงวน

๗. โครงการทำนาเกลือของสหกรณ์

๑. สถานที่ กรมสหกรณ์ที่ดินได้ สงวนที่ดินไว้ในเขตชายทะเลระหว่าง
ปากน้ำเจ้าพระยาและท่าจีน รวม ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ในจังหวัดสมุทร -

ปราการ ชนบุรี และสมุทรสาคร เพื่อจัดตั้งสหกรณ์นิคมเกลือ สหกรณ์
นิคมการประมงและสหกรณ์นิคมกลั่นรายทะเลจังหวัดสมุทรสาคร

๒. เนื้อที่ ที่ดินที่ใช้ในการทำนาเกลือในปัจจุบันมีรวม ๒๓๑ แปลง เป็น
เนื้อที่รวม ๗,๒๕๔ ไร่

๓. การปรับปรุงที่ดิน การปรับปรุงที่ดินเพื่อทำนาเกลือของสมาชิกนั้น
สมาชิกออกค่าใช้จ่ายเอง แต่บริการสาธารณะตลอดจนสถานที่อำนวยความสะดวก
ทางรัฐยาลงทุนให้ ส่วนใหญ่ได้แก่ค่าขุดลอกขยายคลองลำเลียงเกลือ
ค่ารั้ววัดกั้นแย่งที่ดิน ค่าสร้างสถานทราซการ โรงเรียน สุขศาลา
ค่าเจาะน้ำบาดาล ฯลฯ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๔๘๒ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รัฐยาล
ลงทุนเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ ๔,๒๗๗,๗๕๐ บาท (ไม่รวมค่าขุด
ขยายคลองพิทขาลงกรณี ซึ่งตามโครงการ จะต้องใช้เงิน ประมาณ
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เวลานี้ได้จ่ายเงินไปแล้วประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐
บาท)

๔. ปริมาณเกลือที่ผลิตได้ ประมาณปีละ ๒๒,๐๐๐ เกวียน

๕. ทุนดำเนินการ การดำเนินงานนี้สมาชิกเป็นผู้จัดทำเอง ค่าใช้จ่ายก็
ได้แก่ค่าแรงงานในครอบครัว เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ค่าขุดลอก
จนค่าขนส่ง สมาชิกต่างคนจัดทำกันเอง ส่วนการปรับปรุงยกแปลงนา
ในครั้งแรกนี้ตั้งแต่กันสร้างถางป่าสมาชิกก็ทำกันเอง ทางรัฐยาลทำ
การขุดขยายและลอกคลองให้ ทำประตุน้ำให้

สรุป การจัดทำนาเกลือให้ได้ผลดีในรูปนี้บุคคลนั้น ต้องลงทุนมากและมีทางที่จะจำ
หน่ายผลิตผลได้ ทั้งจำต้องมีการเปลี่ยนแปลงใหญ่ ๆ เช่น โครงการของญี่ปุ่นต้องใช้ที่ดินถึง ๑๕,๖๓๑ ไร่

โครงการสหกรณ์คัมภีร์ใช้ที่ดิน ๗,๒๕๔ ไร่ ส่วนโครงการบริษัทเอกชนใช้ที่ดินประมาณ ๓,๒๐๐ ไร่ ทั้งนี้ เป็นการดำเนินการพอสมควรแก่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งผลิตเกลือเพื่อการค้าทั้งภายในและนอกประเทศ แต่ถ้าหากจะให้บริษัทเอกชนลงทุนทำนาเกลือ เช่นตามโครงการของญี่ปุ่นแล้ว อาจกระทบกระเทือนการผลิตเกลือของราษฎรชาวนาเกลือทั่วไป เว้นแต่บริษัทผลิตเกลืออื่น ๆ จะมีรัฐบาลเช่นอุดหนุน และมีวัตถุประสงค์ผลิตเกลือเพื่อใช้เช่นวัตถุประสงค์ทำอุตสาหกรรมอื่น ๆ เป็นต้น เช่น โซดาไฟ ฯลฯ ฉะนั้น การกำหนดให้บริษัทผลิตเกลือของคนเพื่อผลิตเกลือประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ และมีเงินทุนประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทนั้น กำหนดมาตรฐานจากการขยายตัวของบริษัทเอกชนดำเนินการอยู่ในเวลานี้กับการดำเนินงานของสหกรณ์คัมภีร์ใช้ที่ดินในสังกัดกระทรวงสหกรณ์เป็นหลักเกณฑ์เพียง

(๓) ส่วนขยาย (ไม่เกิน ๕,๐๐๐ ไร่)

ก. เครื่องจักรกล

- ๑. เครื่องรีดขางแผ่นชนิด Aristo ทำงานได้ชั่วโมงละ ๕๐๐ - ๕๐๐ ก.ก. ถ้าทำวันละ ๖ ชั่วโมง มีหนึ่งทำประมาณ ๒๐๐ วัน จะได้ขางแผ่นประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ก.ก. หรือไร่หนึ่งจะได้ขางประมาณ ๒๐๐ ก.ก. ฉะนั้น ต้องใช้ที่ดินประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่
- ๒. เครื่องรีดขางแผ่นชนิด Cadet ทำงานได้ชั่วโมงละ ๕๐๐ ก.ก. ต้องใช้ที่ดินประมาณ ๓,๒๐๐ ไร่

ข. เงินทุน

ค่าแคว่ดางเผาปรน ประมาณไร่ละ	๑๕๐ บาท
ค่าดอนทอ ปรายปลวกและไถเตรียมดิน ไร่ละ	๕๐๐ บาท
ค่าพันธุ์ขางรวมค่าขนส่ง ไร่ละ	๒๐๐ บาท
ค่าปลูก ไร่ละ	๕๐ บาท
ค่าบำรุงรักษาส่วนกว่าจะได้ผลอีก ๕ ปี เฉลี่ยปีละ	๒๐๐ บาท
	- ๑๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น การทำถนน สร้างที่พักชั่วคราว เครื่องมือ ฯลฯ	๒๐๐ บาท
	รวมไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท
แต่ถ้าทำแคว่ดางเผาและปลูก โดยไม่ต้องดอนทอปรายที่	จะตกไร่ละ
ประมาณ	๑,๖๐๐ บาท

หากได้ปลูกพืชแซมระหว่างคันขางเป็นลำไยกล้วย ก็อาจทำได้ประมาณ ๓ - ๔ ปี รายได้เฉลี่ยประมาณปีละ ๕๐๐ บาทต่อไร่ ก็มีทางที่จะคุ้มทุนได้หมดหรือเกือบหมด เว้นแต่ค่าเครื่องจักรกล และโรงเรือนถาวร แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิประเทศ เงินทุน และโครงการของนิติบุคคลนั้น ๆ

(๔) ที่เลี้ยงกุ้งและปลาชายทะเล (ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่)

ต้องลงทุนประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (ไม่รวมราคาที่ดิน) จะมีรายได้ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ สมมติว่าครอบครัวหนึ่งมีที่ดินอยู่ ๕๐ ไร่ จะมีรายได้ประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท หักค่าใช้จ่ายเสียประมาณ ๘,๐๐๐ บาท คงเหลือรายได้ปีละ ๔,๐๐๐ บาท คือ ไร่ละ ประมาณ ๒๔๐ บาท

(๕) ที่เลี้ยงสัตว์ (ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่)

การเลี้ยงโค กระบือ ม้า ทัว ๒ ตัว ตัวเมีย ๒๕ ตัว ต้องลงทุนตัวละ ๕๐๐ บาท (รวม ๑๓,๕๐๐ บาท) เลี้ยงอยู่ ๓ ปี ขายไปตัวละ ๘๐๐ บาท ได้เงิน ๒๑,๖๐๐ บาท เป็นกำไร ๘,๑๐๐ บาท (หรือปีละ ๒,๗๐๐ บาท) ได้ลูกขี้หนึ่งๆ ประมาณ ๒๕ ตัว ๓ ปี ประมาณ ๗๕ ตัว ต้องใช้เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ลงทุนประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท (เท่าอัตราตัว ๑๐๐ ตัว)

โครงการตัวอย่าง

การขออนุญาตให้ ได้มาซึ่งที่ดินเกินกว่าสิทธิ เพื่อประกอบ

อุตสาหกรรม

๑. โครงการสร้างโรงงานน้ำตาลขนาด ๑,๕๐๐ ตัน

ก. ที่ตั้ง เช่นที่ปรากฏแน่นอนว่า ณ บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี ในท้องที่ตำบลแม่น้ำสุพรรณ ตั้งแต่อำเภอโพธิ์พระยาจนกระทั่งเขตจังหวัดชัยนาท ซึ่งตั้งอยู่ทางเหนือของจังหวัดนั้น เป็นแหล่งที่มีดินอุดมและมีการชลประทานเป็นอย่างดี เหมาะแก่การปลูกอ้อยและทำอุตสาหกรรมน้ำตาล และกำหนดที่จะ ณ บริเวณใกล้อำเภอสามชุกฝั่งตะวันออก โดยมีอาณาเขตไร่อ้อยประมาณ ๖๐,๐๐๐ ไร่ ในจำนวน ๖๐,๐๐๐ ไร่นี้จะเป็นที่ปลูกอ้อยเพียงประมาณ ๔๐,๐๐๐ ไร่ นอกนั้นจะเป็นไร่สำหรับปลูกพืชหมุนเวียนสลับกันไป แม้กระนั้นถ้าปลูกเต็มพื้นที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่นี้ก็อาจผลิตน้ำตาลได้ถึง ๔๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งจำนวนนี้ก็อาจพอเพียงที่จะตั้งโรงงานน้ำตาลขนาด ๑,๕๐๐ ตันได้ ๑ โรง และขนาด ๑,๕๐๐ ตันได้อีก ๑ โรง ซึ่งน้ำตาลจำนวนนี้พอเพียงในการบริโภคและอาจจะส่งไปจำหน่ายในประเทศใกล้เคียงได้อีกด้วย

ข. วิธีการผลิต ในโรงงานมีวิธีการผลิตน้ำตาลสำหรับบริโภคโดยทั่วไป อาจแบ่งออกเป็น ๓ วิธี คือ

๑. วิธีซัลไฟเตชัน (Sulphitation) คือ เป็นวิธีที่ผลิตน้ำตาลทรายขาวโดยใช้ฟอกด้วยไฮโดรเจนไดออกไซด์ (So₂) ผลิตน้ำตาลทรายขาวได้ขนาด ๘๘.๖ อิกโก้โพล

๒. วิธีคาร์บอนเนชัน (Carbonation) คือ เป็นวิธีที่ผลิตน้ำตาลทรายขาวโดย ใช้ฟอกด้วยไฮคาร์บอนไดออกไซด์ (Co₂) และวิธีปรับปรุงค่าที่สุดในประเภทนี้คือ วิธีเกิด รุ่ยคาร์บอนเนชัน (Middle juice Carbonation) ซึ่งมีกรรมวิธี โดยใช้หลักเกณฑ์คล้ายคลึงกัน น้ำตาลซึ่งได้จากการวิธีประเภทนี้จะได้บริสุทธิ์ถึง ๕๕.๘-๕๕.๕ ดีกรีโพล

๓. วิธีรีฟายน์ (Refinery) คือ ผลิตน้ำตาลทรายสีน้ำตาลเสียก่อน แล้วนำ น้ำตาลทรายสีน้ำตาลนั้นมาละลายแล้วจึงไปฟอกด้วยเคมี อาทิ ถ่านกระตุกขุ่น หรือถ่านของพืชเป็นต้น ได้น้ำตาลบริสุทธิ์ถึง ๕๕.๕ ดีกรีโพล

กรรมวิธีทั้ง ๓ ประเภทนี้ ประเภทที่ ๑ ใช้เชื้อเพลิงน้อยที่สุด แต่ได้น้ำตาลไม่สู้สะอาดนัก เมื่อเก็บไว้จะเสื่อมคุณภาพโดยชน และเปลี่ยนสีเช่นสีน้ำตาลอ่อนๆ

ส่วนวิธีที่ ๓ นั้น ใช้เชื้อเพลิงมากที่สุดได้ได้น้ำตาลที่สะอาด คือได้น้ำตาลถึง ๕๕.๕ ดีกรีโพล ส่วนวิธีที่ ๒ นั้นใช้เชื้อเพลิงน้อยกว่าวิธีที่ ๓ แต่ได้น้ำตาลใกล้เคียงกัน

ในการตัดสินใจจะเลือกวิธีการประเภทใดนั้น คือหลักในการพิจารณาเรื่องค่าใช้จ่าย ผลิตผลเชื้อเพลิง วัตถุดิบประกอบการผลิต และความชำนาญออกประการหนึ่ง เมื่อพิจารณา โดยละเอียดแล้ว จึงเห็นว่าวิธีเกิดรุ่ยคาร์บอนเนชันเหมาะสมที่สุด โดยที่ประชาชนนิยมน้ำตาล ซึ่งผลิตโดยวิธีนี้ จะเห็นได้จากสถิติการทำนายว่าให้ทำนายน้ำตาลจากวิธีหลังมากที่สุด ส่วน การใช้เชื้อเพลิงก็พอประมาณ สำหรับโรงงานขนาด ๑,๕๐๐ ตันนั้นเมื่อเทียบกับวิธีได้จากรวมออกอ้อย ในการใช้เป็นเชื้อเพลิงก็ค่อนข้างพอเพียง

วัตถุดิบส่วนใหญ่ใช้หินปูนซึ่งมีในประเทศ ส่วนที่ซอกจากต่างประเทศมีแต่กำมะถัน ที่ใช้น้อยมาก เมื่อเปรียบกับวิธีซัลไฟเตชัน และเมื่อเปรียบกับการใช้ถ่านเคมี ซึ่งใช้กับกรรม วิธีรีฟายน์แล้วก็ประหยัดความมาก ทั้งเวลาเกิดสงครามก็อาจหาเนนการได้โดยไม่ต้องพึ่งกขวัตถุ ใดมีต่างประเทศมากเช่นวิธีอื่น ๆ เสีย

ส่วนความชำนาญนั้น ขณะนี้มีผู้ชำนาญครบครันโดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญในกรรมวิธีนี้ ให้มาร่วมงานโดยใกล้ชิดอยู่แล้ว

จึงไม่ใช่อุปสรรคอะไรในการเลือกเอาวิธีเกิดรุ่ยคาร์บอนเนชันเป็นกรรมวิธีหลักในโครงการนี้

การที่ควรระวังเป็นพิเศษ

แม้ว่าพื้นที่บริเวณที่ปลูกแล้ว จะเรียบร้อยหมดการชลประทานแล้วก็ตามแต่การปลูกข้าว แต่ในบริเวณนั้นก็ยังมีปลูกอ้อยด้วยไม่พอนักการมีชนโรงงานซึ่งได้มันไชยาชก้านิน การเพิ่มพูนการผลิตอ้อยโดยวิธีกรม ก็คือไม่

๑. เริ่มปลูกตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ จนถึง กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เริ่มทำการ ปลูกอ้อยเพื่อทำพันธุ์เดือนละ ๓๐๐ ไร่ ครบ ๖ เดือน ได้เนื้อ ๑,๘๐๐ ไร่

๒. ทั้งนี้เดือนมกราคม ๒๕๑๕ จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๕ ปลูกอ้อยซึ่ง ได้จากข้อ ๑. เดือนนี้ ๒๕๐ ไร่ รวม ๖ เดือน จะได้เนื้อที่ปลูกอ้อยทั้งสิ้น ๘,๘๐๐ ไร่

๓. รวมเนื้อที่ปลูกอ้อยทั้งสองรายการ ๖,๓๖๖ ไร่ และจากจำนวน ๖,๓๐๐ ไร่
 นี้จะได้ขยายไปจนได้เนื้อที่ปลูกอ้อยให้พอเพียงต่อการหีบอ้อยในปีพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๑ ต่อไป
 ๔. ในฤดูหีบอ้อยปี ๒๕๐๐-๒๕๐๑ จะมีอ้อยเข้าทำการหีบเต็มโครงการ
 วันละ ๑,๕๐๐ คัน ๕ เดือนรวม ๒๒๕,๐๐๐ คัน จากเนื้อที่ไร่อ้อย ๒๒,๕๐๐ ไร่

๕. ในการช่วยเหลือชาวไร่อ้อยก็คงถือตามวิธีการที่ถูกต้องที่ปฏิบัติได้ผลดีมา
 แล้วในไต้หวัน ฟิลิปปินส์ และสหรัฐอเมริกา โดยที่ดังนี้ คือ

- ก. ขยายพันธุ์อ้อยที่มีคุณลักษณะเหมาะสมกับของที่ผลผลิตน้ำตาลได้
 มาก มีรากชอนทำเซอเพลิงมาก และทนทานต่อกินฟ้าอากาศ
 และโรคพืชของท้องถิ่นได้
- ข. ด้วยเหตุที่ท้องที่ไร่อ้อยอยู่ในเขตชลประทานอย่างก็ตาม โครงการ
 ึ่งช่วยสนับสนุนให้ชาวไร่รู้จักเทคนิคการชลประทานไร่อ้อย เพื่อ
 ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น
- ค. เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้เกษตรกร และเพื่อเป็นการรักษาระดับดิน
 ไว้ให้สมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา จึงมีโครงการที่ส่งเสริมให้ชาวไร่รู้จัก
 ใช้ปุ๋ย ทั้งปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยคอก ตลอดจนปุ๋ยเคมีโดยที่ถูกต้องของ
 ความวิชาการ

ง. เครื่องจักรและอุปกรณ์

เครื่องจักรที่ทำการผลิตน้ำตาลดังกล่าวแล้ว เป็นเครื่องจักรสามารถหีบอ้อย
 ได้วันละ ๑,๕๐๐ เมตริกตัน ผลผลิตน้ำตาลชาวชนบทเป็นเกล็ดจากอ้อยโดยมีความบริสุทธิ์ ๘๘.๘
 ถึง ๘๘.๘ กิโลกรัมโพล โดยวิธีนี้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง อุปกรณ์ในการขนส่งใช้ขนส่งด้วยรถลาก
 (Trailer) ลากจูงด้วยรถแทรกเตอร์ (Tractor) อุปกรณ์การขนส่งนี้มิได้คิดรวมในราคา
 เครื่องจักร แต่จะได้คำนวณค่าใช้จ่ายต่างหากออกไปอีก

จ. การลงทุน

ในการลงทุนดังกล่าวแล้วสามารถสรุปตัวเลขได้ดังต่อไปนี้ คือ

เงินตราต่างประเทศ

๑. ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต	๕,๖๕๗,๐๐๐	เหรียญอเมริกัน
๒. ค่าอุปกรณ์การขนส่ง	๕๐๐,๐๐๐	..... ,,
๓. ค่าอุปกรณ์การทำไร่อ้อย	๕๐๘,๐๐๐	..... ,,

เงินจ่ายภายในประเทศเป็นเงินบาท

๑. ค่าใช้จ่ายบริหารงานเช่นการสำรวจ ที่สำนักงาน และอื่น ๆ	๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
๒. ค่าอาหารกลางวัน และโรคทดลอง	๒,๕๐๐,๐๐๐	,,

๓. ค่าอาคารที่อยู่อาศัยและสำนักงาน	๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๔. ค่าอุปกรณ์การขนส่งภายในประเทศ	๒,๑๐๐,๐๐๐	,,
๕. ค่าทำถนนและบูรณะถนนเพื่อการขนส่ง	๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
๖. ค่าภาษีขาเข้าชนเครื่องจักร	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
๗. ค่าขนส่งเครื่องจักร	๑,๘๐๐,๐๐๐	,,
๘. ค่าก่อสร้างโรงงานและอุปกรณ์ตลอดจนวัตถุดิบก่อสร้าง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
๙. การจัดสรรสวัสดิการ	๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
๑๐. เงินสำรองค่าใช้จ่าย	๒,๕๐๐,๐๐๐	,,
๑๑. เงินทุนหมุนเวียน	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
	<u>รวม</u>	<u>๘๑,๔๐๐,๐๐๐</u> ,,

เป็นเงินเหรียญอเมริกัน ๖,๖๕๗,๐๐๐ เหรียญ คิดเป็นเงินบาทเท่ากับ ๑๔๗,๓๓๔,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินบาท ๒๒๘,๗๓๔,๐๐๐ บาท

ค. ภาวะเศรษฐกิจในรอยยี่

โรงงานขนาดหีบอ้อยได้วันละ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ เมตริกตัน ถึงกล่าวแล้ว
สามารถผลิตน้ำตาลได้เฉลี่ยวันละ ๑๐๐ กิโลกรัม ได้กากน้ำตาลวันละ ๔๐ กิโลกรัม
ด้วยเหตุที่ทำการชลประทานอันทันสมัย สามารถหีบอ้อยได้ตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงพฤษภาคม
หรือเป็นเวลาการหีบที่แท้จริง ๑๕๐ วัน ตามภาวะเริ่มต้นของโครงการนี้จะสามารถทำการหีบได้
ถึง ๓ ปี คือ

ฤดูหีบปี ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑ และต่อ ๆ ไปจะหีบได้ปีละ ๒๒๕,๐๐๐ ตัน ได้
น้ำตาล ๒๒,๕๐๐ ตัน และได้กากน้ำตาล ๙,๐๐๐ ตัน

ต้นทุนการผลิตปี ๒๕๐๐-๒๕๐๑ และปีต่อ ๆ ไป

๑. เงินเดือนและค่าแรง	๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๒. ค่าอ้อย ๒๒๕,๐๐๐ ตัน ๆ ละ ๑๐๐ บาท	๒๒,๕๐๐,๐๐๐	,,
๓. ค่าขนส่งอ้อย ๒๒๕,๐๐๐ ตัน ๆ ละ ๒๐ บาท	๔,๕๐๐,๐๐๐	,,
๔. ค่าใช้จ่ายในการผลิต ๒๒๕,๐๐๐ ตัน ๆ ละ ๒๕ บาท	๕,๖๒๕,๐๐๐	,,
๕. ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์ขนส่งและอื่น ๆ	๕,๐๐๐,๐๐๐	,,
๖. ค่าสึกหรอของเครื่องจักร	๑๑,๕๑๖,๗๐๐	,,
๗. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ๒% ของเงินลงทุน	๕,๗๑๘,๓๕๐	,,
๘. จ่ายเป็นค่าศึกษาพยาบาล	๕๐๐,๐๐๐	,,
๙. ค่าเบี้ยพิภพ	๑๐๐,๐๐๐	,,

๑๐. ค่าขนส่งน้ำตาล	๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. สำรองจ่าย	๕๐๐,๐๐๐ บาท
	<u>๖๖,๔๖๐,๐๕๐ บาท</u>

รวมค่าใช้จ่ายในปี ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑ และถูกหักออกไป ๖๖,๔๖๐,๐๕๐ บาท ใน
 ฎกการหักเหล่านี้ ผลึกใต้น้ำตาลขละ ๒๒,๕๐๐ ตัน จึงเป็นราคาคันทุนกิโลกรัมละ ๒.๙๕ บาท

รายรับในปีการผลิต ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑ และปีต่อๆ ไป

๑. ผลึกน้ำตาล ๒๒,๕๐๐,๐๐๐ ก.ก. ๆ ละ ๔.๐๐ บาท เป็นเงิน	๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ผลึกกากน้ำตาล ๙,๐๐๐,๐๐๐ ก.ก. ๆ ละ ๐.๕๐ บาท เป็นเงิน	๔,๕๐๐,๐๐๐ ,,
เป็นรายรับในปีการผลิต ๒๕๐๐ - ๒๕๐๑ และปีต่อๆ ไปขละ	๙๔,๕๐๐,๐๐๐ ,,
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	<u>๖๖,๔๖๐,๐๕๐ ,,</u>
คงเป็นกำไรขละ	<u>๒๘,๐๓๙,๙๕๐ บาท</u>

๒. โครงการ ๕๐๐ เครื่องของโรงงานทดสอบในอนาคต

การที่บริษัทกระสอบยี่สิบห้า จำกัด ได้ดำเนินงานทดสอบย่านอยู่ขณะนี้ และที่
 บริษัทส่งเสริมเศรษฐกิจแห่งชาติ จำกัด ได้เข้าร่วมมีขอเครื่องจักรเพิ่มเติมเพื่อประกอบโรงเดิม
 และขอโรงงานใหม่ก็ มีใช้ว่าเมื่อบริษัทมีเครื่องทดสอบครบจำนวน ๑๗๐ เครื่องแล้วจะหยุด
 ขยายกิจการก็หาไม่ บริษัททั้งสองได้มีเจตน์จำนงแต่เดิมแล้วว่าการสร้างโรงงานขนาดเล็กจะไม่เป็น
 ผลกู่ในทางเศรษฐกิจเลย เพราะการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ไม่ว่าขนาดเล็กหรือใหญ่ค่า
 ใช้จ่ายจะไม่สิ้นเปลืองแตกต่างกันเท่าไรนัก ยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายทางบ้านอำนวยความสะดวก
 หรือการจัดการ จะอยู่ในระดับคงที่ ส่วนทางด้านโรงงานจะต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายขึ้น แต่จะได้ปริมาณ
 การผลิตทวีคูณขึ้น ซึ่งจะไม่เป็นการขาดทุนได้เลย

แต่ถ้าจะตั้งโรงงานให้มีขนาดใหญ่เกินไป ตั้งในประเทศอินเดียหรือปากีสถาน ซึ่งมี
 เครื่องทอไม่ต่ำกว่าโรงละ ๑,๐๐๐ เครื่องแล้ว อุปสรรคก็อาจจะมีได้หลายประการ ประการแรก
 ต้องคำนึงถึงวัตถุดิบก่อนว่ามีพอเพียงแก่ความต้องการหรือไม่เพียงไร ประการที่สอง การดำเนิน
 งานขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการบริหารงานที่รอบคอบและสุขุม และมีตัวบุคคลที่สามารถหลาย ๆ คน
 เพราะการมีอยู่ชางานเป็นไปอย่างกว้างขวางและยากยิ่งกว่าโรงเล็กจึงควรที่จะผลัดด้วยบุคคลให้พอเพียง
 คู่กันเคยทำงานเสียก่อน

บริษัทจึงได้พิจารณาจะตั้งโรงงานทดสอบขนาดเหมาะสมเป็นประการแรก กล่าวคือ
 มีเครื่องทอประมาณ ๕๐๐ เครื่อง ซึ่งจะผลิตกระสอบได้ประมาณ ขละ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ ใบ
 การตั้งโรงงานขนาดนี้ไม่แต่จะหลีกเลี่ยงอุปสรรคดังกล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น แต่ยังสามารถ
 การผลิตเกือบพอเหมาะกับความต้องการใช้กระสอบภายในประเทศ หากได้เพิ่มเวลาทำงานของ

โรงงานขนาดคนชนอก เช่น เคยทำงานวันละ ๑ กะ คือ ๘ ชั่วโมง ก็เพิ่มเวลาขึ้นเป็น ๒ กะ รวมเป็น ๑๖ ชั่วโมง ดังนั้นเป็นต้น บริษัทจึงได้เริ่มงานเป็นระยะๆ ไป และค่อยๆ ฝึกคนให้ชำนาญงานเพื่อได้ส่งเข้าประจำโรงงานใหม่โดยไม่ขาดระยะ

ในการจัดตั้งโรงงานทอกระสอบโดยมีเครื่องทอ ๕๐๐ เครื่อง จะต้องประมาณการไว้ดังนี้ คือ

๑. การลงทุน

ก. เงินคร่าค่าต่างประเทศ

๑. ค่าเครื่องจักร	๑,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	ปอนด์สเตอร์ลิง
๒. ค่าโครงสร้างโรงงานขึ้นยอ	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	.....,,.....
๓. ค่าโครงสร้างโรงงานทอกระสอบ	๗๐,๐๐๐.๐๐	.....,,.....
๔. ค่าโครงสร้างโกดัง	๑๓๐,๐๐๐.๐๐	.....,,.....
	<u>๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐</u>	ปอนด์สเตอร์ลิง

ข. ค่าใช้จ่ายภายในประเทศเป็นเงินบาท

๑. ค่าใช้จ่ายเริ่มกิจการ	๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	บาท
๒. ค่าที่ดินและค่าปรายท	๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐	,,
๓. ค่าภาษีขาเข้า	๒๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๔. ค่าขนส่งเครื่องจักร	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๕. ค่าก่อสร้างโรงงาน	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๖. ค่าที่ดินของอำนาจการ	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๗. ค่าโรงงานขึ้นยอ	๕,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๘. ค่าโรงงานทอกระสอบ	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๙. ค่าโรงไฟฟ้า	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๐. ค่าโรงคัม	๗๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๑. ค่าโรงประปา	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๒. ค่าโรงซ่อมและโรงกลึง	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๓. ค่าโกดัง	๕,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๔. ค่าบ้านพักเจ้าหน้าที่	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๕. ค่าบ้านพักคนงาน	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๖. ค่าโรงพยาบาล	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	,,
๑๗. ค่าสโมสร	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	,,

๑๘. ค่าตกแต่งสถานที่	๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๙. ถนน	๓,๒๕๐,๐๐๐.๐๐ ,,
๒๐. ทนหมุนเวียน	<u>๑๕,๖๐๐,๐๐๐.๐๐ ,,</u>
	<u>๘๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท</u>

ฉะนั้น ในการลงทุนสร้างโรงงานทอกระสอบด้วยเครื่องทอ ๕๐๐ เครื่อง เป็นดังนี้

๑. เงินตราต่างประเทศ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิงค์ ซึ่งคิดอัตราแลกเปลี่ยนตามราคาตลาดเสรี ปอนด์สเตอร์ลิงค์ละ ๖๐.๐๐ บาท ความเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๒. เงินบาทอีก ๘๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ฉะนั้น จะรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายประจำปี

รายการ	ค่าใช้จ่ายประจำปี เงินบาท	ค่าใช้จ่ายต่อการผลิต ๑ ไบ เงินบาท
๑. ราคาทุนปกติ	๒๗,๐๖๐,๐๐๐.๐๐	๒.๔๖๐๐
๒. ค่าแรงงาน	๓,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๓๒๗๓
๓. ค่าเงินเคื่อนกองอำนาจ	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๑๓๖๔
๔. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๖,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๕๕๐๕
๕. ค่าแบริดจ์	๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๑๓๖
๖. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๘๑๐
๗. ค่าเบ็ดเตล็ด	๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๕๔๕
๘. ค่าสึกหรอต่าง ๆ	๑๒,๕๕๐,๐๐๐.๐๐	๑.๑๔๔๕
๙. ค่าดอกเบี้ย	<u>๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐</u>	<u>๐.๔๕๔๕</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	<u>๕๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐</u>	<u>๕.๒๗๒๗</u>

๓. รายได้ประจำปี

(๑) จากการขายกระสอบ

โรงงานทอกระสอบ ทอด้วยเครื่องทอ ๕๐๐ เครื่อง จะผลิตกระสอบได้ ปีละ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ ไบ คิดราคาขายใบละ ๖.๐๐ บาท จะขายได้ ๖๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ราคากระสอบในปีปัจจุบัน ราคาใบละ ๗.๐๐ บาท

(๒) จากการขายวัตถุดิบของเหลือใช้

ในการคำนวณปีที่ใช้ในการผลิตต่อ ๑ ไบ ได้มีข้อสำรองไว้ประมาณ ๑๐ % ซึ่งเท่ากับ ๐.๑๑๓ กิโลกรัมต่อกระสอบ ฉะนั้น จะมีเศษย่อยและเศษกระสอบที่ยังไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ ก.ก. ซึ่งเศษย่อยและเศษกระสอบนี้จะขายได้ ก.ก. ละ ๓๐ สตางค์ ก็จะได้เงิน ๔๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท

รวมรายได้ทั้งสิ้นจะได้ ๖๖,๔๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ผลกำไรจะได้ประมาณ ๘,๔๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท

การผลิตเป็นการผลิตขั้นธรรมดา คือ ๘ ชั่วโมงต่อวัน และ ๓๐๐ วันต่อปี ถ้าต้องการจะเร่งสูงขึ้นโดยทำงานล่วงเวลาเพียงเพิ่มขึ้นกะละ ๘ ชั่วโมง อีก ๘๒ วัน ในวันทำงาน ๓๐๐ วัน เท่านั้นเอง ผลผลิตก็จะได้ถึง ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ ไบ ส่วนต้นทุนการผลิตย่อมลดน้อยลงลงอยู่เป็นธรรมดา และจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นอีกมาก

การส่งเสริมการปลูกปอ

เนื่องด้วยบริษัทส่งเสริมเศรษฐกิจแห่งชาติ จำกัด ได้พิจารณาเห็นว่า การจะประกอบอุตสาหกรรมโดยไม่คำนึงถึงวัตถุดิบนั้นย่อมเป็นอุปสรรคแก่การปฏิบัติงานในอนาคตเป็นอันมาก ดังนั้นจึงได้จัดตั้งหน่วยส่งเสริมและทดลองการปลูกปอขึ้นเมื่อเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งระยะเวลาอันสั้น บริษัทได้ดำเนินการไปแล้วดังนี้ คือ

(๑) ได้สำรวจและส่งเสริมให้ราษฎรปลูกปอในเขตอำเภอต่างชนบท อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ อำเภอน่านอง อำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ โดยแจกเมล็ดปอแก่ราษฎรชาวไร่โดยไม่มีคิดมูลค่า เป็นเงินประมาณ ๕ พันบาท และได้จ่ายเงินอุดหนุนชาวไร่ปอในบางอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และขอนแก่น เป็นเงิน ๑,๕๕๗,๖๒๕.๐๐ บาท

(๒) บริษัท ฯ ได้จัดตั้งสถานทดลองการปลูกปอขึ้น เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ โดยได้ใช้เงินชดเชยคืนเป็นเงินประมาณ ๗ หมื่นบาท ก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เป็นเงิน ๑ แสน ๔ หมื่นบาท การก่อสร้างอื่น ๆ ประมาณ ๓ หมื่นบาท ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ทำถนนตัดแยกเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ รวมเป็นเงิน ๑ แสน ๘ หมื่นบาท และยังมิงานก่อสร้างอื่น ๆ อีกประมาณ ๘ หมื่นบาท

(๓) บริษัท ฯ ได้สร้างฉางปอขนาดใหญ่ ๓ แห่ง และโรงอัดเบดส์ ๑ โรง สิ้นค่าใช้จ่ายเฉพาะสร้างอาคาร จำนวนเงิน ๔ แสนบาท สำหรับเครื่องมือเบดส์ประจำโรงงาน ๒ เครื่องเงิน ๑ แสน ๕ หมื่นบาท (รวมทั้งเครื่องมือไฟฟ้าด้วย)

(๔) บริษัท ฯ ได้ซื้อเครื่องมือทันสมัยมาใช้ คือ รถแทรกเตอร์ ที.ที. ๖-๑ คัน ราคา ๔ แสนบาท แทรกเตอร์ เคส. โด ๑ คัน ราคา ๑ แสน ๒ หมื่นบาท เครื่องไถพรวน และเครื่องมืออื่น ๆ ประมาณ ๓ หมื่นบาท รถบรรทุกปอ ๔ คัน รวม ๔ แสน ๔ หมื่นบาท นอกจากนี้ยังมีทรัพย์สินอื่น ๆ ประเภทอื่น รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑ ล้าน ๖ หมื่นบาท

การที่บริษัท ฯ กล้างทุนไปเป็นจำนวนมากเช่นนี้ ก็เพราะมั่นใจว่าจะดำเนินการ
อุตสาหกรรมทอกระสอบให้บังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

๓. โครงการอุตสาหกรรมกระดาษ

๑. ความต้องการกระดาษใช้ภายในประเทศ

ก. กระดาษหนังสือพิมพ์ (Newsprint Paper) ปริมาณการใช้เดือนละ
ประมาณ ๘๐๐ ตัน หรือปีละ ๙,๖๐๐ ตัน กระดาษประเภทนี้โรงงานไม่ได้ผลิต (ขณะนี้
ต้องซื้อจากต่างประเทศทั้งสิ้น)

ข. กระดาษพิมพ์เขียนธรรมดา (Woodfree or non woodfree writing
and Printing Paper) ปริมาณการใช้ปีละประมาณ ๗,๒๐๐-๘,๔๐๐ ตัน กระดาษ
ประเภทนี้โรงงานผลิต (ขณะนี้ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศประมาณปีละ ๖,๐๐๐ ตัน)

๒. การผลิตกระดาษธรรมดา (กระดาษไทย)

ผลิตได้ปีละ ๒,๐๐๐ ตัน

พ.ศ. ๒๔๙๙ ภาระให้ได้ ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ ตัน

๓. ทุนทุนในการผลิต

ทุนทุนการผลิตกระดาษไทย ตกประมาณ ก.ก. ละ ๕-๖ บาท และจะลดลง
ได้อีกเมื่อเพิ่มปริมาณการผลิตขึ้นได้แล้ว

๔. ราคาขาย

ขาย ก.ก. ละ ๖.๗๐ บาท

ซื้อเงินสกุลกให้ ๕% แต่ ๑๐๐ รีมขึ้นไปตก ก.ก. ละ ๖.๓๗ บาท

„ „ ๓% แต่ ๕๐ รีมขึ้นไป

๕. โครงการของโรงงานกระดาษไทย

ขั้นที่ ๑ จากปริมาณการผลิตเดิมเดือนละ ๑๕๐ ตัน ปรับปรุงโรงงาน
กาญจนบุรีให้ผลิตได้เดือนละ ๒๐๐ ตันขึ้นไป พร้อมทั้งคุณภาพและราคาให้ทัดเทียมกับของต่าง
ประเทศ ซึ่งนับแต่เดือน ส.ค. ๙๘ มา ก็ผลิตได้แล้ว คือ

ส.ค. ๒๒๕ ตัน

ก.ย. ๒๓๑ ตัน

ก.ค. ๒๒๖ ตัน

ขั้นที่ ๒ ปรับปรุงการผลิตเฉพาะโรงงานกาญจนบุรี ให้ได้ปริมาณเดือนละ
๒๕๐-๓๐๐ ตัน ในปี ๒๔๙๙ หรือให้ผลิตกระดาษให้ได้ ๓,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๔๙๙ เพื่อให้มี
รายได้ ๒๐ ล้านบาท พร้อมทั้งกำไร ๕-๘ ล้านบาท

